

Svenska pensionsjättar måste agera mot storbankernas fossilaffärer

IPCC:s klimatrapport talar sitt tydliga språk: utfasningen av fossila bränslen måste gå snabbare. Ändå fortsätter storbankerna Nordea, SEB och Swedbank att finansiera jakten på mer fossila bränslen. De närmaste två veckorna håller bankerna sina bolagsstämmor och vi har lämnat in motioner om att stoppa de fossila affärerna. Nu måste svenska pensionsfonder och andra storägare i bankerna ta sitt klimatansvar och rösta ja till förslagen. Nära 30 000 mejl från svenska pensionssparare uppmanar fonderna att göra det.

Forskningen är överens om att om vi inte omgående vänder utvecklingen är världen på väg emot en global uppvärmning på över 2,5 grader, med förödande konsekvenser som följd. Det har aldrig varit tydligare att utvinningen av fossila bränslen skyndsamt måste fasas ut. Samtidigt finns det planer på att utvinna mer än dubbelt så mycket fossila bränslen till 2030 än vad Parisavtalets 1,5-gradersmål tillåter.

Bakom den skenande utvinningen står banker och andra finansiärer som möjliggör verksamheten. FN:s generalsekreterare António Guterres har pekat på finansiella aktörers avgörande roll för att stoppa den fossila expansionen och uppmanar dem att satsa på förnybar energi i stället. Även det internationella energirådet (IEA) understryker att ingen ny finansiering kan gå till utvinning av mer olja, gas och kol om det ska vara möjligt nå 1,5-gradersmålet.

Trots detta, och trots bankernas egna klimatlöften, har Nordea, SEB och Swedbank lånat ut över 92 miljarder kronor till fossilbolag de senaste två åren, visar en rapport från Fair Finance Guide, Naturskyddsföreningen och Greenpeace. Mer än hälften har gått till bolag som expanderar sin utvinning. Störst stöd har gått till norska oljebolaget Aker BP, som fått över 40 miljarder kr de senaste två åren. Bolaget letar bland annat olja i Arktis och har inga planer på att sluta med detta i närtid.

Hittills har över 15 000 svenska bankkunder protesterat mot bankernas fossilaffärer via Fair Finance Guides webbsida. Nyligen beslutade både Handelsbanken och Danske Bank att hörsamma protesterna och följa vetenskapen genom att införa ett stopp för all ny finansiering av bolag som expanderar sin fossila utvinning. Det här har uppskattats av väldigt många av deras kunder.

Men Nordea, SEB och Swedbank fortsätter med sitt fossila stöd. Därför måste bankernas ägare agera. De har både ett ansvar och en möjlighet att påverka hur bankerna ska bedriva sin verksamhet. Fair Finance Guide, Naturskyddsföreningen och Greenpeace har tillsammans lämnat in motioner till bankernas bolagsstämmor som hålls de närmaste två veckorna med krav på att stoppa utlåningen till fossilbolag som rör sig i fel riktning. För att förslagen ska gå igenom krävs att de stöds av en majoritet av rösterna på stämman, och här är storägarnas röster avgörande.

Bland storägarna finns flera svenska pensionsfonder som Folksam, Alecta, Storebrand, AMF, Skandia och flera AP-fonder. Dessa förvaltar flera miljoner svenskars pensioner och har lovat att pengarna ska bidra till att uppnå klimatmålen. De senaste veckorna har fonderna fått nära 30 000 brev från svenska pensionssparare som uppmanar dem att leva upp till sina klimatlöften och rösta ja till förslagen på bankernas bolagsstämmor.

Svenska pensionsjättar kan göra en viktig insats för klimatet genom att lyssna till kraven. Hur de röstar vid bankernas bolagsstämmor är därmed också en röst för dagens och morgondagens pensionssparare.

Jan Bertoft, generalsekreterare Sveriges Konsumenter (driver Fair Finance Guide)

Karin Lexén, generalsekreterare Naturskyddsföreningen

Erika Bjureby, Sverigechef Greenpeace